

დამოუკიდებელი ექსპერტის დასკვნა

`ბუღალტრული ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ-
საერთაშორისო კანონის პროექტი

zviad rogava

აუდიტორული საკმარისობის მოკლე მიმოხილვა

აუდიტორული საკმარისობის საფინანსო კონტროლის სპეციფიკური ნაირსახეობაა. იგი საბაზრო ეკონომიკის დამახასიათებელი მოვლენაა. `აუდიტი-
ინგლისური სიტყვაა და ნიშნავს კვალიფიკირებული სპეციალისტების მიერ საუბრო
ბუღალტრული ანგარიშგების შემოწმებას. მისი მიზანია ანგარიშგების შესაბამისობის
დადგენა შესაბამისი ვესებთან და სტანდარტებთან. თანამედროვე პირობებში
აუდიტორული საკმარისობის საბაზრო ეკონომიკის შემადგენელი ელემენტია. მას
განსაკუთრებული ადგილი უკავია აშშ-ში, დიდ ბრიტანეთში, საფრანგეთში,
გერმანიაში და სხვა ქვეყნებში. აუდიტორული კომპანიები აწარმოებენ შემკვეთის
კომერციული საკმარისობის ეფექტურობას, ადგილობრივი კონკურენტუნარიანობის დონეს,
საქართველოს ბაზრის მოკლე და გრძელვადიან პროგნოზებს, ამუშავენ კონკრეტულ
ვინაობებს საფინანსო და სამეურნეო სტაბილიზაციის სწრაფობის მიზნით
და სხვა.

აუდიტორული საკმარისობის არაერთგვაროვანი სახელმწიფო საკმარისობის
შემადგენელი ნაწილია და მას დამოუკიდებელი ხასიათი უკავია.

მთელი რიგი ქვეყნებში აუდიტორული საკმარისობის შეიქმნა განხორციელონ
მოქმედ სერტიფიკატების მიღება, რომლებსაც უკავია სპეციალური
სერტიფიკატი, ლიცენზია და ა. შ. ამასთან, აუდიტორთა ატესტაციასა და
ლიცენზირებას ახორციელებენ აუდიტორთა პროფესიული გაერთიანებები,
კავშირები, პალატები და ა. შ.

მიუხედავად აუდიტორული საკმარისობის დამოუკიდებელი ხასიათისა,
საზრვარგეთის ქვეყნებში დადგენილია მათი საკმარისობის სტანდარტები.
აუდიტორები ვალდებული არიან დაიცვან ეტიკური და პროფესიული
ნორმები, მაგალითად, იყვნენ ობიექტურობის და სამართლიანობის კლიენტის
წინაშე, ხელი არ შეუწყონ საგანგებო კანონმდებლობის დარღვევას და ა. შ.

არნისული მოთხოვნების დაცვას აკონტროლებენ აუდიტორთა პროფესიული
გაერთიანებები. მათ შეუქმნიათ აუდიტორთა კამოართვან ლიცენზია, რაც
გულსხმობს აუდიტორული საკმარისობის განხორციელებას აკრძალვას.

თავიანტი მოვლენების არასთანადო შესრულებას აუდიტორებს
შეიქმნა დაკისროს სამოქმედო-სამართლებრივი პასუხისმგებლობა კლიენტის
წინაშე, ხოლო კომერციული ან/და საბანკო საიდუმლოების გახმაურებისათვის
სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა.

საზრვარგეთის ქვეყნებში დადგენილია აუდიტორთა დამოუკიდებლობის
გარანტიები. მათ შორის, მნიშვნელოვანია – აუდიტორული საკმარისობის

ganxorciel ebisas miRebul i monacemebis saiduml oebis dacvis ufl eba. amitom, mTel rig qveynebsi auditorebi ar SeiZl eba dai kiTxon mowmis saxiT Taviani klientebis saqmianobasTan dakavSirebul sakiTxebze, agreTve dauSvebel ia maTgan dokumentebis amoReba.

ekonomikurad ganvitarbul qveynebsi damyarebul ia mWidro TanamSroml oba sagadasaxado samsaxurebsa da auditorul kompaniebs Soris. magal iTad, safrangeTSi sawarmoebis mier wardgenil i dekl araciebi, rogorc wesi, Sedgenil ia auditorul i kompaniebis an sakonsul tacio biuroebis daxmarebiT. gasvl iTi sagadasaxado Semowmebis daniSvis Sesaxeb gadasaxadis gadamxdel isaTvis gagzavnil SetyobinebaSi rekomendirebul ia auditoris daswreba. arakval ificiuri auditorul i daskvnis gamovl enis SemTxvevaSi, sagadasaxado organoebis SeuZl iaT mimarTon auditorTa profesiul gaerTianebebs TxovniT, mi iRon zomebi ararkeTil sindisieri auditorul i kompaniebis mier. garda imisa, rom aRniSnul i auditorul i kompaniebis reputacia mniSvel ovnad Sei l axeba, isini amavdroul ad SeiZl eba daj arimdnen ki dec.

SeniSvnebi kanonproeqtTan dakavSirebi T

vfiqrob, warmodgenil i kanonproeqti moiTxovs daxvewas da mTel i rigi sakiTxebis dazustebas.

_ kanonproeqtis meore muxl i `subieqtSi- gul isxmobs mxol od fizikur (individual ur mewarme) an iuridiul pirs, agreTve saxel mwifo dawesebul ebas, uwyebas, an saj aro samarTl i iuridiul pirs. vfiqrob, CamonaTval i arasrul ia, vinaidan igi ar moicavs saqarTvel os samoqal aqo kodeqsis 930-e muxl iT gaTval iswinebul amxanagobas. saxel mwifo dawesebul eba da uwyeba ar gul isxmobs municipal ur dawesebul ebebsa da uwyebebs. umj obesi iqneba vixmaroT termini `sabiuj eto organizacia, saqarTvel os sagadasaxado kodeqsis Sesabamisad-.

_ kanonproeqtis meore muxl Si terminis ganmarteba `finansuri angariSgebis adgil obrivi (erovnul i) standartebi- unda Camoyal ibdes Semdegi redaqqi iT:

`finansuri angariSgebis adgil obrivi (erovnul i) standartebi- _ kerZo samarTl i samewarmeo da arasamewarmeo iuridiul i pirebisaTvis, agreTve saqarTvel os samoqal aqo kodeqsis 930-e muxl is Sesabamisad Seqnil i amxanagobebisaTvis rekomendirebul i buRal trul i aRricxvis da finansuri angariSgebis standartebi, roml ebsac adgens profesiul i organizacia finansuri angariSgebis saerTaSoriso standartebisa da praqtikis gaTval iswinebi T-.

_ kanonproeqtis me-8 muxl is me-3 nawil i auditorul firmaSi gul isxmobs saqarTvel os an sxva qveynis kanonmdebl obis Sesabamisad Seqmnil samewarmeo subieqts, romel ic asrul ebs auditorul momsaxurebas. amasTan, amave muxl is me-4 nawil is Tanaxmad, auditorul i firma audits anxorciel ebs profesional i buRal trebisa da damxmare special istebis meSveobi T.

vinaidan warmodgenil i kanonproeqtiT auditorul i saqmianoba ar saWiroebis licenzirebas, xol o `mewarmeTa Sesaxeb saqarTvel os kanonis Tanaxmad sawarmos SeuZl ia ganxorciel os nebi smieri saxis saqmianoba, garda kanoniT akrZal ul isa, aRniSnul i normebis Sinaarsidan gamomdinare nebi smier kerZo samarTl i samewarmeo iuridiul pirs (m. S. savaWro

sawarmos, samrewvel o sawarmos da a. S.) SeuZl ia ganaxorciel os auditorul i saqmianoba, Tu aRniSnul sawarmoSi muSaobs Tundac erTi profesional i buRal teri. vfiqrob, amgvani midgoma arasworia. amasTan gaurkvevel ia termini `auditorul i firmis- Sinaarsi. firma xom saxel wodebaa?!

mizanSewonil ad mimaCnia kanonproeqtis me-8 muxl i Camoyal ibdes Semdegi redaqqiIT:

`muxl i 8. auditis Catarebis ufl ebamosil eba.

1. auditorul i saqmianoba SeiZl eba ganaxorciel os:

a. individual urma auditorma;

b. `mewarmeTa Sesaxeb- saqarTvel os kanonis Sesabamisad Seqmnil ma iuridiul ma pirma;

g. ucxo qveynis kanonmdebl obis Sesabamisad Seqmnil ma sawarmom, korporaciam, kompaniam da sxva msgavsma warmonaqnma;

d. gaerTianebam, amxanagobam da sxva msgavsma warmonaqnma.

2. individual uri auditori auditorul momsaxurebas eweva sakuTari saxel iT damkveTTan dadebul i xel Sekrul ebis safuZvel ze. individual uri auditoris saxel iT gamosvl is ufl eba aqvs profesiul i organizaciis wevr profesional buRal ters.

3. am muxl is pirvel i nawil is `b-d- qvepunqtebiT gaTval iswinebul i pirebi auditorul saqmianobas axorciel eben profesional i buRal trebisa da damxmare special istebis meSveobiT.

4. auditorul daskvnas xel moweriT adasturebs certificirebul i buRal teri. SesaZl ebel ia daskvnas xel i moeweros am muxl is pirvel i nawil is `b-d- qvepunqtebiT gaTval iswinebul i pirebis saxel iT.-

mizanSewonil ad mimaCnia, kanonproeqtis daematos auditoris pasuxismgebl obasTan dakavSirebul i sakiTxebi.